

#SVE AGENCIJE REGISTRIRALE SU VELIKI ODAZIV BIRAČA NA OVIM IZBORIMA, KAO I DA SE MILANOVIĆ NIJE OGLASIO U IZBORNOJ NOĆI#

Pred Hrvatskom su, nakon parlamentarnih izbora održanih u srijedu, teški pregovori za formirajnje vladajuće većine ili nestabilno razdoblje s manjinskom vladom, ocjenjuju u četvrtak svjetske agencije.

Hrvatski vladajući konzervativci izbili su na prvo mjesto na parlamentarnim izborima održanim u srijedu, ali s nešto manje mandata nego 2020., što sugerira teške pregovore za formiranje većine, piše francuska agencija Afp.

HDZ premijera na odlasku Andreja Plenkovića osvojio je 61 mandat, u odnosu na 66 osvojenih 2020., a na drugom mjestu su Socijaldemokrati (SDP) predsjednika Zorana Milanovića s 42 mjesta, što je, u oba slučaja, daleko od 76 mjesta potrebnih za samostalnu vladu.

Afp piše kako se čini da su sve opcije otvorene za koalicije u članici NATO-a od 2009. i Europske unije od 2013. koja je i dalje jedna od najsiromašnijih zemalja u EU s prosječnom mjesečnom plaćom od 1240 eura.

“Moglo bi se svesti na jednu fotelju”, upozorio je navečer politički analitičar Tihomir Cipek, gost Nove TV. “Bit će to vrlo težak pregovarački proces, bit će jako teško pronaći zajednički jezik.”

Korupcija je dugo Ahilova peta konzervativne stranke (HDZ) koja je najčešće vladala Hrvatskom od njezina osamostaljenja 1991. Nekoliko je ministara posljednjih godina moralo podnijeti ostavke, zagađujući politički život brojnim skandalima, navodi Afp.

I britanska agencija Reuters prenosi da je hrvatska vladajuća stranka HDZ pobijedila na parlamentarnim izborima, ali s manje mjesta nego prije i bez većine.

Reuters piše da se na glasanje gleda kao na test popularnosti premijera Andreja Plenkovića i njegovu stranku HDZ, koja je dominirala politikom od osamostaljenja Hrvatske od raspadajuće federalne Jugoslavije.

Ishod bi također mogao odrediti vodeće politike, uključujući i to kako će hrvatska vlada gledati na sukob u Ukrajini i odnose s Europskom unijom. Plenković podržava Ukrajinu, opozicija ne, piše Reuters.

Tanka pobjeda vjerojatno će otvoriti razdoblje političke nestabilnosti u zemlji članici EU-a jer će glavne stranke nastojati sklopiti saveze s drugim frakcijama s različitim političkim stajalištima.

Reuters prenosi kako bi Domovinski pokret mogao biti jezičac na vagi i dodaje da ta stranka javno nije rekla koju će stranku, ako uopće, podržati.

HDZ se nadao da će mu koristiti dugotrajna potpora koju uživa zbog pristupanja Hrvatske EU, uvođenja eura i porasta broja turista koji posjećuju jadransku obalu, ali mnogi su se umorili od stranke i njezinih brojnih korupcijskih skandala, uključujući Plenkovićevo imenovanje državnog odvjetnika poznatog po vezama s ljudima umiješanim u koruptivne poslove, što bi moglo ugroziti

Plenkovićevu većinu, dodaje Reuters.

Reuters piše da se i oporbeni SDP nadao boljem rezultatu, dodajući da je njegov čelnik najavio "već od sutra" početak razgovora.

"Bez obzira na konačnu raspodjelu zastupničkih mjesta, vjerojatno je da će parlament biti rascjepkani i da će se koalicijski pregovori otegnuti dulje", rekao je Mario Bikarski, analitičar za istočnu i srednju Europu u tvrtki za procjenu rizika Verisk Maplecroft, prenosi Reuters.

Manjinska vlada, bilo HDZ-ova ili SDP-ova, bila bi još nestabilnija i malo je vjerojatno da bi izdržala cijeli mandat, zaključuje agencija.

Njemačka agencija DPA piše da je Hrvatska demokratska zajednica (HDZ) premijera Andreja Plenkovića postala u srijedu najjača snaga na parlamentarnim izborima u Hrvatskoj, ali nedovoljno za apsolutnu većinu, nakon izbora obilježenih ljutim rivalstvom između predsjednika Zorana Milanovića, socijaldemokrata prijateljski raspoloženog prema Moskvi, i konzervativnog Plenkovića.

Dpa dodaje da su Milanovićeva gruba vrijeđanja političkih protivnika kao "gangstera" i "parazita" priskrbila predsjedniku nadimak "hrvatski Trump".

Dpa piše i kako promatrači vjeruju da je Plenković, koji je imao tek tijesnu većinu u Saboru prije raspuštanja u ožujku, želio izvanredne izbore kako bi spriječio prijetnju daljnjeg pada popularnosti.

Agencija ističe da je aktualni premijer nastavio "širenje koruptivnih mreža u državi i administraciji koje su započeli njegovi prethodnici" te da je u gotovo osam godina mandata izgubio 30 ministara zbog korupcijskih afera, a ocjenjuje i da se čini da je nedavnim imenovanjem glavnog tužitelja Ivana Turudića, koji je lojalan HDZ-u, Plenković sada "želi stati na kraj borbi protiv korupcije i dosadašnjoj plodnoj suradnji s Uredom europskog javnog tužitelja".

Za Milanovića Dpa piše da je, otkako je postao predsjednik 2020., postao sve veći nacionalist, skeptičan prema covidu i s proruskim stavom te dodaje da je, između ostalog, uzalud pokušavao spriječiti Finsku i Švedsku da uđu u NATO.

Na hrvatskim parlamentarnim i zborima vladajući konzervativci premijera Andreja Plenkovića uspjeli su zadržati vodeću poziciju, te najavili da će se odmah posvetiti formiranju svoje treće vlade, piše austrijska novinska agencija APA, te dodaje da i čelnik SDP-a Peđa Grbin, unatoč drugom mjestu, nije odustao najavljujući da će lijevo-liberalni savez voditi pregovore o formiranju vlade.

Prenosi riječi čelnice lijevo-zelene stranke Možemo Sandre Benčić da se oporbeni cilj svrgavanja HDZ-a ipak može ostvariti uz scenarij po kojem bi SDP formirao manjinsku vladu koju bi podržale oporbene stranke s lijeva i zdesna.

APA dodaje da će HDZ-u, koji je dosad vladao uz potporu manjinskih zastupnika, ubuduće

trebati partner iz redova oporbenih stranaka.

Sastavljanje vlade moglo bi biti teško za HDZ koji je do sada imao 66 mandata, piše APA ocjenjujući da će Domovinski pokret vjerojatno odigrati ključnu ulogu.

Njihovi su se predstavnici izborne večeri držali suzdržano, piše agencija, ali su isticali da odbijaju suradnju s Možemo, te sa strankom srpske manjine, koja je ranije podržavala HDZ-ovu vladu.

Mediji stoga nagađaju o mogućim prebjezima iz redova DP-a u premijerovu stranku, dodaje APA.

Sve agencije registrirale su veliki odaziv birača na ovim izborima, kao i da se Milanović nije oglasio u izbornoj noći.

Slovenska agencija STA piše da je uvjerljivi relativni pobjednik na parlamentarnim izborima predsjednik hrvatske Vlade i HDZ-a Andrej Plenković a prenosi da se gubitnikom izbora smatra koalicija lijevog centra predvođena SDP-om.

STA dodaje da predsjednik SDP-a Peđa Grbin nije priznao poraz, ali je priznao da su rezultati lošiji od očekivanih.

Prenosi Grbinove riječi da su pred njima dani, mjeseci razgovora koji će dovesti do promjena. (Hina)

